

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofredactie: P. H. Schmitz S. J., Ignatius College Valkenburg (L.) Telef. 35. **Mederedacteurs:** te Maastricht: Jos. Cremers, Hertogsingel 10; J. Pagnier, Alex. Battalaan; G. H. Waage, Prof. Roerschstr. 4; te Beek (L.): F. J. H. M. Eyck. **Drukkerij** v.h. Cl. Goffin, Nieuwstr. 9, Maastricht. Tel. 45.

Verschijnt **Vrijdags** voor den eersten Woensdag der maand en wordt den Leden van het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 3.60 per jaar, afzonderlijke nummers 30 cent. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging der Maandelijksche Vergadering in April. — Nieuwe leden. — Verslag Maand. Vergad. 4 Maart l.l. — P. Hens, Avifauna van Limburg (vervolg). — Dr. Landrock, Holländische Mycetophiliden. — Id., Neue Mycetophiliden. — H. Schmitz S. J., Tropithauma, eine neue Phoridengattung aus Costa Rica und den Philippinen.

Maandelijksche Vergadering
op WOENSDAG 1 APRIL
in het Natuurhistorisch Museum,
precies om 6 uur.

NIEUW LID.

Maurice Brouwers, Klein-Vaeshartelt.

VERSLAG DER MAANDEL. VERGADERING VAN WOENSDAG 4 MAART L.L.

Aanwezig: Jos. Cremers, F. v. Rummelen, P. Hens, W. de Backer, E. Nijst, F. Eyck, P. Peters, Joh. v. d. Zwaan, Aug. Kengen, C. Blankevoort, J. Maessen, Paulussen, H. Wijsen, A. Kostermans, Pater Bouwman, L. Keuller, J. Beckers, P. Bouchoms, H. Goffin, L. Leysen, P. Vroom, G. H. Waage, J. Pagnier.

Na de opening door den Voorzitter, doet de Z.Eerw. Heer **Kengen** mededeeling over een rechtszitting, gehouden den 8sten November 1724, waarin aangedrongen werd om bepalingen in 't leven te roepen ten einde bijenhouders te beschermen tegen kwaadwilligen. Pater **Bouwman** vraagt, of 't ook in Z.-Limburg de gewoonte was of nog is, om den dood van den bijenhouder ook bekend te maken aan zijn bijen. De Heer **Kengen** antwoordt, dat in sommige streken 't vroeger steeds gebeurde en dat ook oude imkers er zich aan hielden wanneer een van hun familieleden is overleden. In de buurt van Roermond kwam dat veel voor. Een bepaalde beteekenis heeft dit echter niet.

Rector **Cremers** hierna 't woord nemend, doet allereerst een beroep op de hulpvaardigheid van de leden om 't verzoek van Dr. Romijn (zie vorig Maandblad) te steunen en deelt eenige bijzonderheden over Niphargus mede. Verder toont hij eenige nieuwe fossiele aanwinsten, n.l. een opperarmbeen, waarschijnlijk van een Rhinoceros, uit de groeve Belvédère en van een mooi gewei van een hert uit de klei van Tegelen. Bekend zijn thans *Cervus tegeliensis*, *C. dicranus* en *C. rhenanus*. Het thans gevonden gewei is zonder twijfel van *Cervus tegeliensis* Dubois. Namens Pater Schmitz, die wegens ongesteldheid verhinderd is ter vergadering te komen, doet de spreker de volgende mededeelingen:

Eenigen tijd geleden zond P. Schmitz een paar duizend muggen, welke allen behoorden tot de familie der Mycetophiliden, ter determinatie aan den specialist in deze familie, den heer Landrock te Brünn (Moravië). Deze muggen waren deels door P. Schmitz zelf verzameld op verschillende plaatsen in de Zuidhelft van Limburg van Baexem tot Valkenburg, deels door wijlen Pater Kleene S. J. bijeengebracht uit de onmiddellijke omgeving van Valkenburg (L.). Het is bekend, dat de familie der Mycetophiliden ook vertegenwoordigsters heeft onder de z.g. grotvliegen, zooals o.a. blijkt uit vroegere onderzoekingen van P. Schmitz in de Zuid-Limburgsche mergelgrotten, waar de larven leven in en op de schimmels, welke daar voorkomen.

De collectie aan den heer Landrock toegezonden bleek te bevatten 114 verschillende soorten. Daaronder bevonden zich 2 voor de wetenschap nieuwe soorten, terwijl andere, die na haar eerste ontdekking nooit meer waren terug-

gevonden, nu voor 't eerst weer werden aangetroffen. De verzameling bevatte ook het nog onbekende geslacht van verschillende soorten, waarvan tot nu toe slechts één geslacht bekend was. 'n Volledige lijst dezer dieren verschijnt in dit nummer van 't Maandblad. Doubletten van deze rijke muggenverzameling worden door P. Schmitz afgestaan aan 't Natuurh. Museum te Maastricht.

* * *

Op de vorige maandelijksche vergadering bracht de heer de Backer Azalea-bloemen mee, die duidelijk ziekteverschijnselen vertoonden.

De heer F. Schoevers, Phytopathologisch laboratorium te Wageningen, deelde P. Schmitz tijdens de pas gehouden Wintervergadering van de N. Ent. Vereeniging in den Haag mede, dat men hier te doen had met *Exobasidium azaleae*, een zwam, die de azalea-bloemen vervormt.

In de laatste jaren hebben in Zuid-Limburg de telephoonpalen veel te lijden van „vreterij” door insecten-larven. Dat is zoo erg, dat de palen die 't vroeger 25 jaren lang uithielden, nu na $\pm$ 12 jaren vernieuwd moeten worden. De Stroomverkoop-Maatschappij meende, dat zulks op rekening kwam van houtwespen.

Waarschijnlijk is dat niet, wijl de groote houtwesp, welke dan de schuldige zou moeten zijn, veel te zeldzaam is, om zoo'n verwoesting te kunnen aanrichten.

Volgens de deskundigen, door P. Schmitz geraadpleegd, zijn hier waarschijnlijk kevers aan 't vernielingswerk en wel *Holotrupes*

bajulans, *Asemum striatum* en *Crioccephalus polonicum*.

Een groot deel van den tijd wordt hierna in beslag genomen, doordat de Heer Waage de kwestie van natuurbescherming in 't algemeen en de afgraving van den St. Pietersberg in 't bijzonder ter sprake brengt, 't geen aanleiding geeft tot een druk debat, waaraan door verschillende leden wordt deelgenomen. In verband met het gevaar, dat er een cementfabriek zal gebouwd worden op 't open gekomen terrein bij den berg, stelt de heer Waage voor een commissie uit 't Genootschap te benoemen, die speciaal actie zal voeren tegen dit plan. Dit voorstel wordt door den heer Blankevoort veranderd, zoo; dat 't bestuur op zich neemt maatregelen te overwegen om dit gevaar te voorkomen. De vergadering sluit zich hierbij aan.

De heer Bouchoms toont nu eenige concreties uit 't Gulpensche Krijt. 't Zijn knolvormige voorwerpen, die, wanneer men ze stukslaat, blijken te bestaan uit kalkspaat, waaromheen zich pyriet heeft gevormd. Naar buiten toe is 't geheel afgesloten met een laag ijzeroer, waarin mogelijk nog eenige andere stoffen.

Nadat de Heer Blankevoort inlichtingen gevraagd heeft over den gevoelden aardshok op Vastenavonds-Maandag l.l. en eenige leden enkele bijzonderheden van natuurhistorische vondsten hebben laten circuleeren, sluit de Voorzitter om ongeveer half negen de vergadering.

AVIFAUNA der Nederlandsche Provincie Limburg,

benevens eene vergelijking met die der aangrenzende gebieden, door

P. A. HENS, Valkenburg L.

130. *Circus cyaneus cyaneus* (L.). Blauwe Kuikendief. — Duitsch: Kornweihe.

Fransch: Busard Saint Martin.

Het broeden dezer soort, alhoewel mogelijk, is tot nu toe nog nimmer in onze provincie met zekerheid vastgesteld. Buiten den broedtijd, vooral in het najaar en den winter, wordt deze roofvogel overal in de provincie aangetroffen en is dan niet zeldzaam. In tegenstelling met den vorige, welke zich voornamelijk op de heidevelden ophoudt, ziet men den Blauwen Kuikendief zoowel op de heide als op het bouwland en de weidevelden.

Waargenomen in:

Gebied I. Ik ontving destijds een jong ♂, 14 October 1918 geschoten te Eijs-Wittein. De soort werd herhaaldelijk waargenomen in het veld te Houthem, o.a. ♂ ad. 24 Januari 1920, 8 Sept. 1920 (de vogel greep een patrijs!), 22 Sept. d.a.v. wederom een ter plaatse,

alsmede 5 Dec. 1920, 13 Februari 1921, 23 Februari 1921, 25 Februari 1921, 16 en 22 Augustus 1921, half Nov. 1921 (met patrijs in de klauwen), 19 Oct. 1922, een haas vervolgend en 29 Oct. 1923 ♂ ad. (coll. Hens) enz. Te Hulsberg werd 16 Dec. 1920 een ♀ ad. geschoten (en mij gebracht), hetwelk juist een Ekster (*Pica pica*) geslagen had en daarmee wegvloog! — In de collectie der P.P. Benedictijnen te Merkelbeek bevindt zich een ♀ 1 Maart 1913 geschoten te Brunssum.

Gebied II. Nillesen bezit een ♀ 25 Nov. 1906 bij Maasbracht geschoten. H. Vallen zag de soort des winters regelmatig aan de Maas bij Asselt. Ook waargenomen te Well (Riotte. Natuurh. Gen. Jaarb. 1920—'23. p. 65).

Gebied III. Tusschen de jaren 1905 en